



LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

141

Rīgā 2012.gada 20.aprīlī

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Solvītai Āboltiņai

Ļoti cienījamā Āboltiņas kundze!

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 47.pantu pagodinos Jums nosūtīt ierosinājumu likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”.

Likuma ierosinājumu izstrādāja Valsts prezidenta kanceleja, uzklusot republikas pilsētu pašvaldību, Ekonomikas ministrijas un Finanšu ministrijas pārstāvju un ekspertu valsts īpašuma pārvaldības tiesiskajos jautājumos viedokli.

Šis ierosinājums galvenokārt saistīts ar likuma teksta interpretācijas precizēšanu uzņēmējdarbības infrastruktūras pieejamības nodrošināšanai un investīciju vides uzlabošanai, jo Saeima pieņēmusi atšķirīgus un šķietami pretrunīgus grozījumus normatīvajos aktos, kas attiecas uz zemes nomas līguma sastāvdaļu – termiņu.

Nekustamā īpašuma nomas jautājumu regulējums ietverts vairākos normatīvajos aktos – likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā, likumā „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” un daudzos citos likumos. Dažos likumos ir skaidri noteikts nomas līguma termiņš, bet citos – termiņa ierobežojuma nav.

Hronoloģiski aplūkojot izmaiņas Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā

kontekstā ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 6.¹ panta precizējamo redakciju, secināms, ka esošais normatīvais regulējums ir pretrunā gan ar likumdevēja zemes nomas regulējuma sākotnējo nodomu, gan pieļauj atšķirīgu to satura tulkojumu dažādu interpretācijas metožu piemērošanas rezultātā.

Saeima 2005.gada 16.jūnijā pieņēma Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumu, kas stājās spēkā 2005.gada 1.septembrī. Šā likuma 22.pants citastarp paredzēja, ka zemesgabala nomas līguma termiņš nedrīkst būt ilgāks par 12 gadiem. Taču Saeima 2007.gada 21.jūnijā izdarīja grozījumus šajā likumā un izslēdza termiņa ierobežojumu, piešķirot tiesības par to lemt Ministru kabinetam vai pašvaldības domei.

Saeima 2009.gada 17.septembrī izdarīja grozījumus likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, ar kuriem papildināja likumu ar 6.¹ pantu, kas stājās spēkā 2010.gada 1.maijā. Ar grozījumiem tika citastarp noteikts: ja likumā vai Ministru kabineta noteikumos nav paredzēts citādi, nekustamā īpašuma nomas līgumu slēdz uz laiku, kas nav ilgāks par 12 gadiem.

Iepazīstoties ar likumu grozījumu sagatavošanas materiāliem un uzklusot grozījumu sagatavošanā iesaistītās personas, tika noskaidrots, ka grozījumu mērķis nav bijis attiecināt likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 6.¹ pantu uz zemes nomu. To apliecina arī nepārprotamais zemes un citu objektu nomas nošķīrums Ministru kabineta noteikumos.

Ministru kabineta 2010.gada 8.jūnija noteikumi Nr. 515 „Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem” ir izdoti uz likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” pamata un neattiecas uz valsts, pašvaldību un citu atvasinātu publisku personu zemes nomu. Savukārt uz Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma pamata ir izdoti Ministru kabineta 2007.gada 30.oktobra noteikumi Nr. 735 „Noteikumi par publiskas personas zemes nomu”.

Ja uzskata, ka likuma grozījumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, ar kuriem likumu papildināja ar 6.¹ pantu, ietvaros pieņemtā norma attiecas arī uz zemes nomu, veidojas nelogiskas situācijas un tas nav ekonomiski pamatoti.

Ministru kabineta 2007.gada 30.oktobra noteikumi Nr.735 „Noteikumi par publiskas personas zemes nomu” noteic, ka, iznomājot apbūvētu publiskas personas zemesgabalu, uz kura atrodas publiskas personas ēkas (būves), zemes nomas un ēku (būvju) nomas līgumi slēdzami vienlaikus.

Zemes nomas līgumu var noslēgt tikai uz 12 gadiem, bet saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 8.jūnija noteikumiem Nr. 515 „Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas

metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem” daudzos gadījumos ēkas nomas līgumu var slēgt uz laiku, kas nepārsniedz 30 gadus.

Jāņem arī vērā ekonomiskais pamatojums zemes nomai ar apbūves tiesībām, jo saskaņā ar likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” 13.panta pirmās daļas 1.punktu, saimnieciskajā darbībā izmantojamo pamatlīdzekļu nolietojuma likme ēkām un būvēm ir pieci procenti, kas nozīmē, ka minimālais ēku un būvju amortizācijas termiņš ir vismaz 20 gadi.

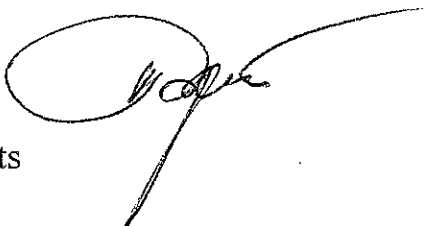
No iepriekšminētā secināms, ka likumā „Par valsts un pašvaldību mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas novēršanu” 6.¹ panta un Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma 22.panta regulējumi ir paralēli un nav jājauc. Praksē šo tiesību normu nošķiršana gramatiskās tiesību normu interpretācijas dēļ rada neskaidrības (*sk., piemēram, Ministru kabineta 2012.gada 15.marta rīkojumu Nr.130*).

Lai risinātu minēto situāciju, novērstu tiesību normu dažādas interpretācijas iespējas, radītu labākus priekšnoteikumus investīciju videi Latvijā un dotu kompetentajām institūcijām nepieciešamo rīcības brīvību atbilstoši Saeimas 2007.gada 21.jūnijā pieņemtajiem Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma grozījumiem, saskaņā ar Satversmes 47.pantu ierosinu precizēt likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” 6.¹ pantu, proti, papildināt šā likuma 6.¹ pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

„(4) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz valsts un pašvaldību zemes nomu, ko reglamentē citi normatīvie akti.”

Ar cieņu

Valsts prezidents



Andris Bērziņš

E.Pastars 67092110

L.Puķīte 67092120